

מקור דבולא, ולבתר לגבי עלמא תתאה קדישא.

בגוונא דא קדיש, (דבא גדולה בקדמיתא לגבי עלמא עילאה ולבתר קדושה (לגבי) עלמא תתאה קדישא) **יתגדל ויתקדש** שמייה רבא, ההוא שם רבא עילאה על בולא, מקורא דתיי, דמיניה נפקין כל ברכאן וכל קדושין, ודא עלמא דאתי. ולבתר משיכו מיניה, בעלמא די ברא ברעותיה, עלמא תתאה. בגוונא דא כל ברכאן, חוץ מתפלה בברכות שאדם שוחה בהם, דקא מתחיל מתתא לעילא.

ברבת הארץ, דא עלמא תתאה, דאתכליל ברוא דברית ותורה. ברית, דא אילנא דתיי. ותורה, עמודא דאמצעיתא. חיים ומזון, דנפקי מעלמא דאתי, למיזן בהו עלמא תתאה.

לשון הקודש

ממשיכים ממנו בעולם שברא ברוצונו, העולם התחתון. בגוון הזה כל הברכות, חוץ מתפלה בברכות שאדם שוחה בהן, שמתחיל ממטה למעלה.

ברבת הארץ, זה העולם התחתון, שנכלל בסוד של ברית ותורה. הברית – זה עין החיים, ותורה – העמוד האמצעי. חיים ומזון – שיוצאים מן העולם הבא לזון בהם את העולם התחתון.

הברכות צריך בראשונה לעולם העליון, שהוא המקור של הכל, ואחר כך אל העולם התחתון הקדוש.

כמו זה בקדיש, (שהרי הגדלה בראשונה לגבי העולם העליון, ואחר כך קדשה (לגבי) העולם התחתון הקדוש) **יתגדל ויתקדש שמייה רבא**. אותו השם הגדול העליון על הכל, המקור של החיים, שממנו יוצאות כל הברכות וכל הקדשות, וזהו העולם הבא. ואחר כך

נָשִׁים וְעֹבְדִים וְקַטְנִים חִיְבִין בְּבִרְכַּת הַמְּזוּן. אֲבָל
הֵם אֵינָן מְבָרְכִין, דִּהָא תַּנְיֵנָן, אִזִּי לֹא
לְאָדָם שְׂאֵשְׁתּוֹ וּבְנֵי מְבָרְכִין לוֹ.

וְאָמַר רַבִּי אֲבָא, נָשִׁים חִיְבוֹת בְּמִקְרָא מְגִלָּה,
אֲבָל הֵם אֵינָן קוֹרְאוֹת לְאַחֲרִים. אֲבָל
חִיְבוֹת לְשִׁמוּעַ הַבְּרָכָה מִפִּי הַמְּבָרֵךְ. כְּעֵין זֶה,
חִיְבוֹת הָאִשָּׁה לְשִׁמוּעַ הַבְּרָכָה מִפִּי בַּעֲלָהּ, וְחִיְבֵי
בַּעֲלָהּ לְהַמְתִּין לָהּ עַל הַשּׁוֹלְחָן, כִּדְרֵי לְשִׁמוּעַ
מִפִּי הַמְּבָרֵךְ.

אֵין שָׁם זָכַר, קוֹרְאִים לְמִי שְׂמְבָרֵךְ לָהֶם. הָיוּ
נָשִׁים הַרְבֵּה, הַמְּבָרֵךְ עֲלֵיהֶן, אֵינּוּ מְבָרֵךְ
בְּשֵׁם. דִּתַּנְיֵנָן, נָשִׁים אֵינָן מַצְטַרְפוֹת לְזִימוּן. וְהוֹאִיל
וְאֵינָן מַצְטַרְפוֹת לְזִימוּן, אֵין מְבָרְכִין עֲלֵיהֶם בְּשֵׁם,
דְּעִיקַר בְּרַכַּת הַמְּזוּן בְּזָכַר הוּא, וְלֹא בְּנִקְבָה. אֲבָל

לשון הקודש

בַּעֲלָהּ, וְחִיְבֵי בַּעֲלָהּ לְהַמְתִּין לָהּ עַל
 הַשּׁוֹלְחָן, כִּדְרֵי לְשִׁמְעַ מִפִּי הַמְּבָרֵךְ.
אֵין שָׁם זָכַר – קוֹרְאִים לְמִי שְׂמְבָרֵךְ
 לָהֶם. הָיוּ נָשִׁים הַרְבֵּה – הַמְּבָרֵךְ עֲלֵיהֶן
 אֵינּוּ מְבָרֵךְ בְּשֵׁם. שְׂשִׁנְיָנָן, נָשִׁים אֵינָן
 מַצְטַרְפוֹת לְזִימוּן. וְהוֹאִיל וְאֵינָן מַצְטַרְפוֹת
 לְזִימוּן, אֵין מְבָרְכִים עֲלֵיהֶן בְּשֵׁם, שְׂעַקַר
 בְּרַכַּת הַמְּזוּן בְּזָכַר הוּא, וְלֹא בְּנִקְבָה.

נָשִׁים וְעֹבְדִים וְקַטְנִים חִיְבִים בְּבִרְכַּת
הַמְּזוּן. אֲבָל הֵם אֵינָם מְבָרְכִים, שְׂהָרֵי
שְׂנִינָנָן, אִזִּי לֹא לְאָדָם שְׂאֵשְׁתּוֹ וּבְנֵי
מְבָרְכִים לוֹ.

וְאָמַר רַבִּי אֲבָא, נָשִׁים חִיְבוֹת בְּמִקְרָא
מְגִלָּה, אֲבָל הֵן אֵינָן קוֹרְאוֹת לְאַחֲרִים,
אֲבָל חִיְבוֹת לְשִׁמְעַ הַבְּרָכָה מִפִּי הַמְּבָרֵךְ.
כְּעֵין זֶה חִיְבוֹת הָאִשָּׁה לְשִׁמְעַ הַבְּרָכָה מִפִּי

מְחַיֵּיבוֹת לְשִׁמוּעַ בְּרַבַּת הַמְּזוּן. וּמְחַיֵּיבוֹת בְּמִקְרָא
מְגִילָה, לְשִׁמוּעַ מִפִּי הַקּוּרָא.

בְּרַבַּת בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּבְרַבַּת הַמְּזוּן, דִּהָא אֲנִי
מְבָרְכִי עַד הַשְּׂתָא לְמַעְלָה, וַיֵּשׁ לְבָרְךְ
לְמַטָּה, וּלְבָרְךְ עַל בְּנֵי בֵית הַמְּקַדָּשׁ, דִּהָא מִשָּׁם
מְזוּן יוֹצֵא לְכָל הָעוֹלָם. וּשְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם אֵינָן
נִיזוּנִים אֶלָּא מִשָּׁם, מִן הַתְּמַצִּית. וְהַכֹּל הוּא בְּבָרְכָה
רֵאשׁוּנָה, כָּלֵל הַכֹּל. וְעַד הָכָא בְּרַבַּת הַזִּימּוּן.

וּמֵאֵן דְּמְבָרְךְ בְּרַבַּת הַמְּזוּן, חֲדֵי לְעִילָא, וְחֲדֵי
לְתַתָּא. וְאַצְטְרִיךְ לְבָרְךְ בְּחֻדְנָא, וּבְרַעוּתָא
דְּלִבָּא, בְּגִין לְמַחְדֵי מִדַּת הַטּוֹב, דְּכִתִּיב וַיֹּאכֵל בְּעֹז
וַיִּשְׂתֶּי וַיֵּיטֵב לָבוֹ. דָּא הִיא מִדַּת הַטּוֹב. דְּכִתִּיב, (משלי
טו טו) וְטוֹב לֵב מְשִׁתָּה תָּמִיד. אֶתוּ חֲבַרְיָא וּנְשָׁקוּ
לֵיהּ, וְעַבְדוּ חֲדוּה וְהַלּוּלָא אֶחָרָא, וְזַמִּינוּ לְכָל בְּנֵי

לשון הקודש

בְּבָרְכָה רֵאשׁוּנָה, כָּלֵל הַכֹּל. וְעַד כָּאֵן
בְּרַבַּת הַזִּמּוּן.

וּמִי שְׂמִבְרַךְ בְּרַבַּת הַמְּזוּן, מְשַׁמַּח
לְמַעְלָה וּמְשַׁמַּח לְמַטָּה. וְצְרִיךְ לְבָרְךְ
בְּשַׁמְחָה וּבְרִצּוֹן הַלֵּב, כְּדֵי לְשַׁמַּח מִדַּת
הַטּוֹב, שְׂכַתוֹב וַיֹּאכֵל בְּעֹז וַיִּשְׂתֶּי וַיֵּיטֵב
לָבוֹ. זוֹהֵי מִדַּת הַטּוֹב, שְׂכַתוֹב (משלי טו)
וְטוֹב לֵב מְשִׁתָּה תָּמִיד. כָּאוּ הַחֲבַרְיִים
וּנְשָׁקוּהוּ, וְעִשׂוּ שְׂמִחָה וְהַלּוּלָה אֶחָרָה,

אֶבֶל מְחַיֵּיבוֹת לְשִׁמּוּעַ בְּרַבַּת הַמְּזוּן,
וּמְחַיֵּיבוֹת בְּמִקְרָא מְגִילָה לְשִׁמּוּעַ מִפִּי
הַקּוּרָא.

בְּרַבַּת בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּבְרַבַּת הַמְּזוּן,
שְׂתֵרִי אֲנִי מְבָרְכִים עַד עֲכָשׁוּ לְמַעְלָה,
וַיֵּשׁ לְבָרְךְ לְמַטָּה, וּלְבָרְךְ עַל בְּנֵי
הַמְּקַדָּשׁ, שְׂתֵרִי מִשָּׁם מְזוּן יוֹצֵא לְכָל
הָעוֹלָם. וּשְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם אֵינָם נִיזוּנִים
אֶלָּא מִשָּׁם, מִן הַתְּמַצִּית. וְהַכֹּל הוּא

דוֹבְתָא, וְשׂוֹיְוָהּוּ רִישָׁא לְבוּלְהוּ (דף קז ע"א) *

וַיָּבֵא לְשֹׁכֵב בְּקִצֵּה הָעֲרֻמָּה. רַבִּי נְהוֹרָאִי וְרַבִּי יְהוּדָאִי אָתוּ לְטַבְרִיָּה, שָׁמְעוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּאָמַר לְהָאִי קָרָא, וַיֹּאכַל פֵּעוּ וַיִּשֶׁתּוּ וְגו'. וַיִּיטֵב לְבוֹ, אֲכִילַת חַיִּים שְׁלַ מַעְלָה, וּמְאִינֹן חַיִּין חֲדִי לְלִבּוֹ. וּבִינֹן דְּחֲדִי לִיָּה, מִיָּד וַיָּבֵא לְשֹׁכֵב בְּקִצֵּה הָעֲרֻמָּה, אֵלִין אֲבָנִין טָבִין, וּמְרַגְלִין טָבִין עֵילָאִין, דְּסַחְרִין פּוֹרְסִיָּא קְדִישָׁא. בְּמָה דְאֵת אָמַר, (שה"ש ז א) בְּטַנְךָ עֲרַמַת חֲטִים סוּגָה בְּשׁוֹשְׁנִים.

וּמְאִי דְכְתִיב, וַתָּבֵא בִלְט וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב. שְׁכִיבַת רַגְלוֹי, וְלֹא שְׁכִיבַת לְקִיבְלִיָּה, וְלֹא לְגַבִּיָּה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה, מִכָּאֵן דְּעַד חֲצֵי לַיְלָה לֹא יָדַע. דְּאִין תְּקַדּוּשׁ פְּרוּךְ הוּא נִבְנִים לִנְן עֵדֶן עִם הַצְּדִיקִים, אֲלֵא עַד אַחַר חֲצֵי הַלַּיְלָה.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

וְהוֹמִינוּ אֶת כָּל בְּנֵי הַמָּקוֹם, וְשָׁמוּהוּ רֹאשׁ לְכָלֶם. וַיָּבֵא לְשֹׁכֵב בְּקִצֵּה הָעֲרֻמָּה (רות א). רַבִּי נְהוֹרָאִי וְרַבִּי יְהוּדָאִי בָּאוּ לְטַבְרִיָּה. שָׁמְעוּ אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׂאוֹמֵר אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, וַיֹּאכַל פֵּעוּ וַיִּשֶׁתּוּ כו'. וַיִּיטֵב לְבוֹ – אֲכִילַת חַיִּים שְׁלַ מַעְלָה, וּמְאִינֹן חַיִּים שָׁמַח אֶת לְבוֹ. וּבִינֹן שְׁשִׁמַח אוֹתוֹ, מִיָּד

וּמָחָ שְׁפָתוֹב (רות א) וַתָּבֵא בִלְט וַתִּגַּל מְרַגְלֵתָיו וַתִּשְׁכַּב – נִשְׁכְּבָה לְרַגְלוֹי, וְלֹא נִשְׁכְּבָה בְּנִגְדוֹ, וְלֹא אֲצִלוּ. וַיְהִי בַחֲצֵי

דְּהָא בְּרַאשֵׁיתָא דְּלִילְיָא, כָּל נִשְׁמַתִּין סְלִקִין,
 וְעֲרִימַת חַטִּין מִתְתַּקְנָא בְּחֹן. כּד אֶתְפְּלִיג
 לִילְיָא, בְּדִין קָלָא אִיתְעַר וְקָרִי, וְהָהוּא קָלָא אִיתְעַר
 מִסְטָרָא דְצָפוֹן. וְהָהוּא שְׁלַחוּבֵי מָטִי עַד לְהָהוּא
 אֶתֶר דְּאִיקָרִי גְבַר, בְּדִין קָרִי בְּחִילָא. וְאִיקָרִי
 קָרִיאת הַגְּבַר. וּמֵאֵן אִיהוּ. גְּבַרִיא"ל. בְּטַשׁ הָהוּא
 שְׁלַחוּבָא בְּגַדְפוּי דְתַרְנַגּוּלָא דְלִתְתָא, וְקָרָא.

בְּדִין עֵילָא וְתַתָּא בְּקִיּוּמָא דְדִינָא דְשְׁמַא לָא
 קִיּוּמָא. וּכְדִין כְּתִיב, וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה
 וַיִּחַרֵד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת וַהֲנִיחַ אִשָּׁה שׁוֹכֶבֶת מְרַגְלֹתָיו.

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה. תַּנּוּן, תֵּלֶת מִשְׁמְרוֹת הָיוּ
 הַלַּיְלָה, וְעַל כֵּן כָּל מִשְׁמָר וּמִשְׁמָר יוֹשֵׁב
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׂוֹאֵג בְּאָרִי. וּבְכָל מִשְׁמָרָה

לשון הקודש

קריאת הגבר. ומיהו? גבריא"ל. מכה
 אותה השלהבת בכנפי התרנגול
 שלמטה, וקורא.

ואז מעלה ומטה בקיום הדין של
 השמאל עומדים. ואז כתוב (רות א) ויהי
 בחצי הלילה ויחרד האיש וילפת והניח
 אשה שכבת מרגלותיו.

ויחי בחצי הלילה. שנינו, שלש
 משמרות הוא הלילה, ועל כל משמר

הלילה, מפאן שעד חצי הלילה לא ידע,
 שאין הקדוש ברוך הוא נכנס לנגן עדן עם
 הצדיקים אלא עד אחר חצי הלילה.

שחרי בראשית הלילה כל הנשמות
 עולות, וערמת החטים מתתקנת בהם.
 כשנחלק הלילה, אז קול מתעורר וקורא,
 ואותו הקול מתעורר מצד הצפון. ואותם
 השלהבות מגיעות עד אותו המקום
 שנקרא גבר, ואז קורא בחיל, ונקראת

וּמִשְׁמֶרֶה מִלְאָכִין יְדִיעוּן, מִמֶּנּוּ בְּלִילִיָּא בְּאֵילִין
תַּלְתַּת מִשְׁמֶרוֹת.

בַּמִּשְׁמֶרֶה הָרֵאשׁוֹנָה, אֵינּוּן מִלְאָכִין דְּאָמְרִין
שִׁירְתָּא בְּרִישׁ לִילִיָּא. וּמֵאִי קְאָמְרִי.
(תהלים כד א) לְדָוִד מִזְמוֹר לַה' הָאָרֶץ וּגּוֹ', מִי יַעֲלֶה בְּהַר
ה'. נְקִי כַפַּיִם וּבֵר לֵבָב וּגּוֹ'.

בְּגִין דְּכָל נִשְׁמָתִין דְּבְנֵי נָשָׂא, נִפְקִי וּבְעָאן
לְסַלְקָא. כִּד סַלְקוּן לְדוּכְתָּא דְּאֵילִין מִמֶּנּוּ
דְּמִשְׁמֶרֶה רֵאשׁוֹנָה קְיָיִמִין, אֵית תַּמָּן תַּלְתַּת מְאָה
וְשִׁיתִין וְחֲמִשׁ הַיְכָלִין, כְּחוּשְׁבָן יוֹמֵי שְׁתָּא, וּמִמֶּנּוּ
תְּרִיסִין עֲלִיָּיהוּ.

אֵי זַבְּאִין אֵינּוּן נִשְׁמָתִין, פְּתַחֲתִין לְהוּן פְּתַחֲתִין
עִילָאִין. וְאֵי לָאוּ, דְּחֲתִיין לוֹן לְבַר, וְאֵזְלִין
וּמִשְׁטָטִי בְּכָל עֲלָמָא, וּפְגַעֵי בְּאֵינּוּן רוּחִין בִּישִׁין.

לשון הקודש

מִשְׁמֶרֶה וּמִשְׁמֶרֶה יוֹשֵׁב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׂוֹאֵג
בְּאֵרֵי. וּבְכָל מִשְׁמֶרֶה וּמִשְׁמֶרֶה מִלְאָכִים
יְדוּעִים, מְמַנִּים בְּלִילָה בְּשִׁלְשׁ הַמִּשְׁמֶרוֹת
הַלְלוּ.
בַּמִּשְׁמֶרֶה הָרֵאשׁוֹנָה, הֵם הַמִּלְאָכִים
שְׂאוּמְרִים שִׁירָה בְּרֵאשִׁית הַלִּילָה. וּמָה
הֵם אוֹמְרִים? (תהלים כד) לְדָוִד מִזְמוֹר לַה'
הָאָרֶץ וּגּוֹ', (שם) מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה'. נְקִי
כַפַּיִם וּבֵר לֵבָב וּגּוֹ'.

מִשְׁמֶרֶה וּמִשְׁמֶרֶה יוֹשֵׁב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׂוֹאֵג
בְּאֵרֵי. וּבְכָל מִשְׁמֶרֶה וּמִשְׁמֶרֶה מִלְאָכִים
יְדוּעִים, מְמַנִּים בְּלִילָה בְּשִׁלְשׁ הַמִּשְׁמֶרוֹת
הַלְלוּ.
בַּמִּשְׁמֶרֶה הָרֵאשׁוֹנָה, הֵם הַמִּלְאָכִים
שְׂאוּמְרִים שִׁירָה בְּרֵאשִׁית הַלִּילָה. וּמָה
הֵם אוֹמְרִים? (תהלים כד) לְדָוִד מִזְמוֹר לַה'
הָאָרֶץ וּגּוֹ', (שם) מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה'. נְקִי
כַפַּיִם וּבֵר לֵבָב וּגּוֹ'.

אֵם זֹכוֹת אוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת, פּוֹתְחִים לְהֵן
פְּתַחֲתִים עֲלִיוֹנִים. וְאֵם לֹא, דוּחִים אוֹתָן
הַחוּצָה, וְהוֹלְכוֹת וּמִשְׁטָטוֹת בְּכָל

וְאוֹדְעִין לְהוֹן מִיְלִין, מְנַהֵן בְּדִיבִין, וּמְנַהֵן קְשׁוּט.
 אִי זַכָּאן לְאַעְלָא, פְּתַחִין לְהוֹן פְּתַחָא, וְעֹאֲלִין
 וְסֻלְקִין לְדוּכְתָא דְאִינוּן אוֹחְרַנְיִתָא.

מִשְׁמַרְתָּ שְׁנִיָּה, תַּפְּן אִינוּן מְמַנִּין אֲחֲרַנִּין,
 אִיקְרוּן אֲבִלֵי צִיּוֹן, דְּקָא מְתַאֲבְלֵי עַל
 חוֹרְבַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

וּבַהֲהוּא שַׁעֲתָא דְקָרִיאַת הַגִּבֹּר, דְּאִיתְעַר הַהוּא
 שְׁלַהּוּבָא דְסֵטֶר צָפוֹן, מַהֲהוּא אֲתַעְרוּ
 דְּתַהוּא שְׁלַהּוּבָא, כִּד נִתְתָּא לְתַאי עֲלֵמָא, עַד גְּדַפֵּי
 תְרַנְגוּלָא דְתַאי עֲלֵמָא, קָרִי בְחִיל, וְאָמַר, אֲתַעְרוּ
 לְבַכְיָא דְבִי מִקְדָּשָׁא, כֹּל אִינוּן מְאָרִיחֵן דְּשָׁלוּם
 דְּכַתִּיב, (ישעיה לג ז) מִלְּאֲכֵי שָׁלוּם מֵר יִבְכְּיוּן.

מֵאֵן דְּחָמָא בְּכִיָּא, וּמֵאֵן דְּלֹא חָמָא בְּכִיָּא, כּוּלְהוּ
 מִתְבְּנָשִׁין לְבַכְיָה דְּבִי מִקְדָּשָׁא. מֵאֵן חָמָא

לשון הקודש

שְׂמַתְעוֹרְרַת אוֹתָהּ הַשְּׁלֵהֶבֶת שֶׁל צֶדֶד
 הַצָּפוֹן, מֵאוֹתָהּ הַתְעוֹרְרוֹת הַשְּׁלֵהֶבֶת
 הַזֹּאת, בְּשִׁירְדַת לְעוֹלָם הַזֶּה, עַד כְּנִפֵּי
 הַתְרַנְגוּל שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, קוֹרֵא בְחִיל,
 וְאָמַר: הַתְעוֹרְרוּ לְבַכְיָה שֶׁל בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ כֹּל אוֹתָם בְּעֵלֵי הַשָּׁלוּם, שְׂכַתוּב
 (ישעיה לב) מִלְּאֲכֵי שָׁלוּם מֵר יִבְכְּיוּן.

מִי שְׂרוּאָה בְּכִי, וּמִי שֶׁלֹּא רֹאֵה בְּכִי,
 כֻּלָּם מִתְבְּנָסִים לְבַכְיָה שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

הָעוֹלָם, וּפּוֹנְשׁוֹת אֶת אוֹתָן הָרוּחוֹת
 הָרְעוּת, וּמוֹדִיעוֹת לְהֵן דְּבָרִים, מֵהֶם
 כּוֹזְבִים וּמֵהֶם אֱמֶת. אִם זוֹכוֹת לְהַפְּנִם,
 פּוֹתְחִים לְהֵן פְּתַח, וְנִכְנָסוֹת וְעוֹלוֹת
 לְמָקוֹם אוֹתָן הָאַחֲרוֹת.

מִשְׁמַרְתָּ שְׁנִיָּה, שֵׁם הֵם הַמְּמַנִּים
 הָאַחֲרִים, שְׁנִקְרְאוּם אֲבִלֵי צִיּוֹן,
 שְׂמַתְאֲבְלִים עַל חֲרַבַּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.
 וּבְאוֹתָהּ הַשַּׁעָה שֶׁל קָרִיאַת הַגִּבֹּר,

עֲרַבּוּבִיָּא דְכָל חֵילֵי שְׁמַיָּא, וְכָל רְתִיבֵי קַדִּישֵׁין
גָּעוּ וּבְכוּ.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גָּעִי וּבְכִי, וּבְעֵיט בְּתִלְתַּת מְאָה
וְשִׁבְעֵין (נ"א וּתְשַׁעִין) רְקִיעִין. וּכְדִין, בְּהֵיא
שְׁעָתָא בְּתִיב, וַיְהִי בְּחַצֵי הַלַּיְלָה וַיִּחַרַד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת.
הָאִישׁ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּשָׂאג וַיְהִיב קָלָא עַל
חֻרְבַּן דְּבֵי מְקוּדְשָׁא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ירמיה כה ל) ה'
מִמָּרוֹם יִשְׂאָג וּמִמַּעוֹן קִדְשׁוֹ יִתֵּן קוּלוֹ. שְׂאֹג יִשְׂאָג
עַל גְּוָהוּ, דָּא שְׂכִינְתָּא. וַיִּלְפַּת, כְּמָה דְאֵת אָמַר (איוב
ז יח) יִלְפַתוּ אַרְחוֹת דְּרַבָּם.

כְּדִין אִיהוּ פָּעַט בְּרְקִיעֵין כּוּלְחוּ, וְכָל חֵילֵין, וְכָל
רְתִיבֵין, בְּכָאן וּמִתְאַבְּלָן בְּהֵיא שְׁעָתָא.
מֵאִי קֵאמְרִי, (תהלים עט א) אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם בְּנַחֲלָתְךָ
וְגו'. נִתְּנוּ אֶת גְּבֻלַּת עַבְדֶּיךָ וְגו'. (שם קלז א) עַל גְּהָרוֹת
בְּכָל וְגו'.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

קול על הרפן בית המקדש. זהו שכתוב
(ירמיה כה) ה' ממרום ישאג וממעון קדשו
יתן קולו. שאג ישאג על גוהו - זו
השכינה. וילפת - כמו ששנאמר (איוב ו)
ילפתו ארחות דרבם.

ואז הוא בועט בכל הרקיעים, וכל
העבאות וכל המרפבות בוכים
ומתאבלים באותה השעה. מה הם

מי ראה הערבוביה של כל עבאות
השמים, וכל המרפבות הקדושות
שגועות ובוכות?

והקדוש ברוך הוא גועה ובוכה, ובוטט
בשלוש מאות ושבעים (ותשעים) רקיעים.
ואז, באותה השעה פתוב, (רות א) ויהי
בחצי הלילה ויחרד האיש וילפת. האיש
- זה הקדוש ברוך הוא, ששואג וגותן

וַיִּלְכְּתָה, אִמִּי. בְּגִין, (דהא) וְהִנֵּה אִשָּׁה שׁוֹכֶכֶת מְרֻגְלוֹתַי, שְׂכִיבַת לְעַפְרָא, מִהֲדַקָּא בֵּין רַגְלָיו, דָּא בְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. בְּדִין בְּהִיא שַׁעְתָּא אִיהִי אוֹתְעָרַת לְגַבִּיהָ, וְהוּא שְׂאִיל לָהּ, מִי אֵתְּ בְּתִי בְּגֻלוֹתָא. וּמִי אֵתְּ בְּשַׁעְתָּא דָּא.

וַתֹּאמֶר אֲנֹכִי רוּת אִמְתְּךָ. מְרוּוֹת בְּצַעְרִין, מְרוּוֹת מְכַאוּבִין עַל פְּנֵי (דְאִינוּן) בְּגֻלוֹתָא. וְעַל פְּלִטְרִין קְדִישִׁין דְּאִתְּרִיכְנָא מִנֵּיהּ, וְלֹא דִי דְּאִתְּרִיכְנָא, אֶלָּא דְּמִחְרָפִין וּמְקַלְלִין בְּכָל יוֹמָא עֲלֵיהּ, וְלִית לִי פּוּמָא בְּגֻלוֹתָא לְאַהֲדָרָא לֹוּן.

וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתְּ לַה' בְּתִי הַיְטִבְתְּ חֲסִדְךָ הָאֲחֵרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן לְבִלְתִּי לָקֶת אַחְרֵי הַבְּחוּרִים אִם דַּל אִם עָשִׂיר. אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרַתִּי, אֲדַכֵּר קְדָמִי, כִּד דְּוֹד מְשִׁיחִי אִתְּתַרְךָ

לשון הקודש

וַתֹּאמֶר אֲנֹכִי רוּת אִמְתְּךָ. רוּוִיָּה בְּצַעַר, רוּוִיָּה בְּמְכַאוּבִים עַל פְּנֵי (שְׁחַם) בְּגֻלוֹת, וְעַל הַפְּלִטְרִין הַקְּדוּשִׁים שְׁגַרְשְׁתִּי מֵהֶם. וְלֹא דִי שְׁגַרְשְׁתִּי, אֶלָּא שְׁמִחְרָפִים וּמְקַלְלִים בְּכָל יוֹם עֲלֵיהֶם, וְאִין לִי פֶה בְּגֻלוֹת לְהַחְזִיר לָהֶם.

וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתְּ לַה' בְּתִי הַיְטִבְתְּ חֲסִדְךָ הָאֲחֵרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן לְבִלְתִּי לָקֶת אַחְרֵי הַבְּחוּרִים אִם דַּל אִם עָשִׂיר. אָמַר

אוֹמְרִים? (תהלים עט) אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם בְּנַחֲלֶתְךָ וְגו'. נִתְּנוּ אֶת גְּבֻלַת עַבְדֶּיךָ וְגו'. (שם קלט) עַל נִהְרוֹת בְּכָל וְגו'.

וַיִּלְכְּתָה, לְמַדָּה? מִשּׁוּם (שְׁחִיר) הִנֵּה אִשָּׁה שְׂכִיבַת מְרֻגְלוֹתַי, שׁוֹכֶכֶת לְעַפְרָא, מִהֲדַקָּת בֵּין הַרְגְּלָיִם, זוּ בְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. אִזּוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה הִיא מִתְעוֹרְרַת אֲלֵיו, וְהוּא שׁוֹאֵל אוֹתָהּ, מִי אֵתְּ בְּתִי בְּגֻלוֹת, וּמִי אֵתְּ בְּשַׁעְהָ הַזֹּאת?

מִירוּשָׁלַם, וְהוּא אֶתָּא עַד בַּחֲוָרִים, וְנִפִּיק שְׁמַעֵי בֶן
גָּרָא מִן הַיְמִינִי לְגַבֵּי מְשִׁיחִי, וְגָדִיף וְקִילֵל לְגַבִּיחָה,
וְשָׁתִיק. בְּהַאי גִידוּפָא לָא הָוָה גִּידוּפָא. וְקִלִּיל לִיחָה
קִלְלָה נְמַרְצָת, וְלֹא חֵיִשׁ לְאַתְבָּא לִיחָה, וְשָׁתִיק.

וְהַשְׁתָּא בְּגֵלוּתָא, אוֹף הָכִי טִיבוּ וְקִשׁוּט סִינֵי
עֲבַדְתָּ עִמּוֹ, וְאוֹטִיבַת (דאִמִּיבַת) דָּא טִיבוּ
בְּתַרְאָה, מִתְּחִילָא קְדַמָּאחַ דְּתָוָה מִבַּחֲוָרִים, וְלֹא אֶת
חֵיִשָּׁא לְמִיחָד בְּתַר חִירוּפִין וְגִידוּפִין דְּשָׂאָר עִמּוֹן,
דְּאִינּוֹן בְּתַחֲוָה מִבַּחֲוָרִים. אִם דִּל, דָּא אִסְפְּסִינּוֹם
דְּלֹא בַר מְלָכָא הָוָה. וְאִם עֲשִׂיר, דָּא נְבוּכַדְנֶצַּר
מְלָכָא בַר מְלָכָא רִישָׁא דְּדַהֲבָא.

וְחֲכַמְתָּא דְּשַׁלְמָה לְגַבֵּי שְׁמַעֵי, מַאי כְּתִיב
בִּיהָ. (ש"ב טז ז) **צֵא צֵא אִישׁ הַדְּמִים וְאִישׁ**
הַבְּלִיעֵל. פּוֹק פּוֹק תִּירֵי זִימְנֵי, פּוֹק מִירוּשָׁלַם, פּוֹק

לשון הקודש

הַחֲסַד הָאֲחֵרוֹן הָוָה מֵאוֹתוֹ תְּרַאשׁוֹן
שְׁהִיָּה מִבַּחֲוָרִים, וְאִינְדַּ חוֹשְׁשֵׁת לְלַבַּת
אֲחַר הַחֲרוּפִים וְהַגְּדוּפִים שֶׁל שְׂאָר
הַעַמִּים, שֶׁהֵם כְּמוֹ אוֹתוֹ מִבַּחֲוָרִים. אִם
דִּל – זֶה אִסְפְּסִינּוֹם, שְׁלֹא הָיָה בֶן מְלָךְ.
וְאִם עֲשִׂיר – זֶה נְבוּכַדְנֶצַּר הַמְּלָךְ בֶּן
מְלָךְ, רֹאשׁ הַתְּהָב.

וְחֲכַמְתָּא שַׁלְמָה אֵל שְׁמַעֵי, מַה כְּתוּב בּוֹ?
(שְׁמוּאֵל-ב טז) **צֵא צֵא אִישׁ הַדְּמִים וְאִישׁ**

לָהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּתֵי, נְזַכַּר לְכַנֵּי,
בְּשָׂדוּד מְשִׁיחִי גְרִישׁ מִירוּשָׁלַם, וְהוּא כָּא
עַד בַּחֲוָרִים, וְנִצָּא שְׁמַעֵי בֶן גָּרָא מִן
הַיְמִינִי אֵל מְשִׁיחִי, וְגָדִיף וְקִילֵל אֵלָיו,
וְשָׁתִיק. כְּמוֹ הַגְּדוּף הָוָה לֹא הָיָה גְדוּף,
וְקִילֵל אוֹתוֹ קִלְלָה נְמַרְצָת, וְלֹא חֵשֵׁשׁ
לְהַשִּׁיבוֹ, וְשָׁתִיק.

וְכַעַת בְּגֵלוּת, אִף כָּאֵן חֲסַד וְאַמְתָּ
הַרְבֵּה עֲשִׂיתָ עִמָּדִי, וְהִיטַבְתָּ (שְׁהִיטַבְתָּ) אֶת

מביתך. אמר ליה שלמה אנא לאו הכי אלא (מ"א ב
 ל) בנה לך בית בירושלים וגו', והיה ביום צאתך וגו'.
 ועל דא אמר ליה קודשא בריך הוא, הטבת
 חסדך האחרון מן הראשון, דאתקיימת
 בקיומא לגבאי, ולא תיישת לחרופא וגידופא
 דשאר עמין. אבל ליני הלילה, הוי השתא
 בגלותא, ואנהיגי לבניך תמן באורייתא ובעובדין
 טבין. ואם יסתדן עליך עובדין טבין למפרוק לך,
 יפרוק. ואם לאו, וגאלתיך אנכי. חי ה' שכבי עד
 הבקר, עד דייטי צפרא ונהירו דפורקנא. (ר"א ליני
 הלילה וגו').

**בשעתא דאתפליג ליליא, איחי איתערת לגביה,
 כדן קודשא בריך הוא אעיל בגינתא
 דעדן, עם צדיקיא, לאשתעשעא באורייתא
 בגינתא דעדן, עד יומא.**

לשון הקודש

את בניך לשם בתורה ובמעשים טובים.
 ואם יעידו עליך מעשים טובים לגאל
 אותך - וגאל, ואם לא - וגאלתיך אנכי.
 חי ה' שכבי עד הבקר, עד שכיבא הבקר
 והארת הגאלה. (ליני הלילה וגו').

**בשעה שנחלק הלילה, היא מתעוררת
 אליו, ואז נכנס הקדוש ברוך הוא לגן
 העדן עם הצדיקים, להשתעשע בתורה
 בגן העדן עד בא היום.**

הבליעל. צא צא פעמים. צא מירושלים,
 צא מביתך. אמר לו שלמה, איני כן,
 אלא (מלכים א-ב) בנה לך בית בירושלים
 וגו', והיה ביום צאתך וגו'.

ועל זה אמר לו הקדוש ברוך הוא,
 הטבת חסדך האחרון מן הראשון,
 שהתקיימת בקיום אלי, ולא הששת
 לחרוף והגדוף של שאר העמים. אבל
 ליני הלילה, תהיי כעת בגלות, והובילי

בְּדִין אֶתִּי גּוֹאֵל. אִימָתִי. בְּזִמְנָא דְיִשְׂרָאֵל מִצְלָן
צְלוֹתָא, וְסֻמְכִין גְּאוּלָּה לְתַפְלָה. וַיִּשְׂרָאֵל
שְׂרִיין עַל אֶרְעָא קְדִישָׁא. וְכֹד לָא סָמִיךְ גְּאוּלָּה
לְתַפְלָה, אִזּוּ לָא סָמִיךְ דָּא לְדָא, וְאַזְלַת בְּגֻלוֹתָא.

וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עֵבֶר אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּעֵז, דָּא אִיהוּ גּוֹאֵל
קְרוּב, יִתִּיר קְרוּב לְפוּרְקָן, (ד' קז ע"ב) סִנֵּי
קְרוּב לְעֵלְמָא דְאֶתִּי, וַיִּמְנָא עֵילְאָה.

וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׂבָה פֹה פְּלוּנִי אֶלְמוּנִי. מֵאִי
אֶלְמוּנִי. אֶלְמוּנִי מִמָּשׁ. דִּהָא כְּתִיב, (איכה)
א ב הַשִּׁיב אַחֲזֹר יָמִינוּ. אֲפֹאֲי. אֶלָּא, בְּגִין דִּהָא עַד
קִץ הַיָּמִין שְׂכִיבַת לְאֶרְעָא, בְּדִין הוּא אֶלְמוּנִי.
פְּלוּנִי מְכוּסָה, גְּנוּז מִיּוֹמָא דְאֶתְבְּרִי עֵלְמָא.

לֹא אוֹכַל לְגַאֵל לִי פֶן אֲשַׁחִית אֶת נַחְלָתִי. מִכָּאן,
דְּתַרִּין מְשִׁיחִין אֵינּוּן, גּוֹאֵל קְרוּב וְגּוֹאֵל רְחוּק.

לשון הקודש

וְאִזּוּ בָּא הַגּוֹאֵל. מֵתִי? בְּזִמְנֵי שִׁישְׂרָאֵל
מִתְפַּלְלִים תַּפְלָה, וְסֻמְכִים גְּאוּלָּה
לְתַפְלָה, וַיִּשְׂרָאֵל שְׂרוּיִים עַל הָאָרֶץ
הַקְּדוּשָׁה. וּכְשֵׁלֵא סֻמְכִים גְּאוּלָּה לְתַפְלָה,
אִזּוּ לֹא סֻמְךְ זֶה אֶת זֶה, וְהוֹלְכַת בְּגֻלוֹת.
וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עֵבֶר אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּעֵז (רוּת ד'),
זֶהוּ גּוֹאֵל קְרוּב, יִתִּיר קְרוּב לְגְּאוּלָּה.

הַרְבֵּה קְרוּב לְעוֹלָם הַבָּא, וְהַיָּמִין הָעֲלִיּוֹן.
(שם). מִכָּאן שְׁשָׁנֵי מְשִׁיחִים הֵם, גּוֹאֵל

וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׂבָה פֹה פְּלוּנִי אֶלְמוּנִי.
מֵאִי אֶלְמוּנִי? אֶלְמוּנִי מִמָּשׁ. שְׂהַרִי
כְּתוּב, הַשִּׁיב אַחֲזֹר יָמִינוּ. לְמַה? אֶלָּא
מִשּׁוּם שְׂהַרִי עַד קִץ הַיָּמִין שׁוֹכְבַת לְאָרֶץ,
אִזּוּ הוּא אֶלְמוּנִי. פְּלוּנִי מְכוּסָה, גְּנוּז מִיּוֹם
שְׁגַבְרָא הָעוֹלָם.

לֹא אוֹכַל לְגַאֵל לִי פֶן אֲשַׁחִית אֶת נַחְלָתִי
(שם). מִכָּאן שְׁשָׁנֵי מְשִׁיחִים הֵם, גּוֹאֵל

גֹּאֵל קְרוֹב, מִסְטָרָא דִּימִינָא. גֹּאֵל רְחוּק, דָּא
מְשִׁיחָא בְּן יוֹסֵף. וּמֵאן אִיהוּ. יוֹסֵף דִּיאֲקָרִי צְדִיק.
וְדָא אִיהוּ מְשִׁיחָא דְאֵתִי רֵאשׁוֹן.

לֹא אוֹכַל לְגַאֵל לִי, דְהָא יְמִינָא דְאִיהוּ (לְאַחֲרָא,
דְכְתִיב הַשִּׁיב אַחֲרֵי יְמִינוֹ), כְּתִיב בֵּיהּ, (תהלים ס ו) הוֹשִׁיעָה
יְמִינְךָ וְעַנְנִי. וְעַד דְאֵתוּשַׁע דָּא, לֹא אוֹכַל לְגַאֵל לִי.

גֹּאֵל לָךְ אַתָּה אֶת גְּאֻלְתִּי. דְהָא מְשִׁיחָא בְּן יוֹסֵף
אֵתִי וַיִּפְרוֹק קַדְמָאָה, לְבַתַּר אֶתְעָרָא יְמִינָא
בְּגִיזָא, דְאִיהוּ גְנוּז לְתֵרִין צְדִיקִים הַלְלוּ, צְדִיק
וְצַדִּיק. וְעַל דָּא תַנִּינָן, דְאִיהוּ גְנוּז לְצְדִיקִים. וּבְזָה
יְקוּמוּן וַיִּתְחַבְּרוּן בְּתִיאֹבְתָא בְּגִיזָא, לְמִיעֶבֶד
אִיבִין וּפִירִין בְּעֵלְמָא, וּבְדִין כְּתִיב, (תהלים קיח טז) יָמִין
ה' רוֹמְמָה.

לשון הקודש

קְרוֹב וּגֹאֵל רְחוּק. גֹּאֵל קְרוֹב מִצַּד
הַיְמִין. גֹּאֵל רְחוּק זֶה מְשִׁיחָא בְּן יוֹסֵף. וּמִי
הוּא? יוֹסֵף שְׁנַקְרָא צְדִיק, וְזֶהוּ הַמְשִׁיחַ
שְׂבָא רֵאשׁוֹן.

לֹא אוֹכַל לְגַאֵל לִי, שְׁהֵרִי הַיְמִין (שְׂבָא
לְאַחֲרָא, שְׂכַחֲב (איכה ב) הַשִּׁיב אַחֲרֵי יְמִינוֹ), כְּתוּב בּו
הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנִי. וְעַד שְׁנוּשַׁע זֶה, לֹא
אוֹכַל לְגַאֵל לִי.

רוֹמְמָה.

וַיֹּאמֶר הַגַּיָּל לְבַעֲזוּ קְנֵה לָךְ וַיִּשְׁלַף נַעֲלוֹ. כְּמָה
 דַּאת אָמַר (איוב כ כה) שְׁלַף וַיֵּצֵא מִגּוּוֹה. (שְׁלַף
 אִישׁ זֶה מִשָּׁה) בְּאִיתְעָרוּ דְּבַרִּית מִשְׁתַּעֲי, וּבְלָשׁוֹן כְּבוֹד.
 דְּכִיּוֹן דְּאִיתְעַר יְמִינָא לְגַבֵּי צַדִּיק, מִיַּד וַיִּשְׁלֹף
 נַעֲלוֹ. (אִתְעָרוּ) דִּילִיָּה לְגַבֵּי עֲלָמָא תַתָּאָה. (כְּדִין אִיתְעַר
 לְמַעְבַּד אִיבִין בְּעֲלָמָא), בְּחִילָא דְּהָהוּא גִּזְאֵל קְרוּב. וְאִתְעַר
 לִיָּה לְגַבֵּי עֲלָמָא, וַאֲמַר קְנֵה לָךְ.

עַד כָּאֵן רָזִין דְּמַגְלָה זֹו. אֶתּוּ רַבֵּי נְהוֹרָאִי וְרַבֵּי
 יְהוּדָאִי, וּנְשָׁקוּ רֵאשִׁיָּה וִידוּי. אָמְרוּ וַדָּאִי
 נְהִירוּ דְּסִינֵי (בְּסִינְרָא עִילָאָה) הָכִי גַמֵּי קַמִּיָּה, בּוֹעִינָא
 דְּנְהוֹרָא אִיהוּ.

זֹזָאֵת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאוּלָּה וְעַל הַתְּמוּרָה
 לְקַיָּים כֹּל דְּדָבַר שְׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ וְנָתַן לְרַעְהוּ
 זֹזָאֵת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל. רַבָּנָן פְּתַרֵּי קָרָא, וַאֲמְרוּ,

לשון הקודש

וַאֲמַר קְנֵה לָךְ.

עַד כָּאֵן סוּדוֹת הַמַּגְלָה הַזֹּו. כָּאֵן רַבֵּי
 נְהוֹרָאִי וְרַבֵּי יְהוּדָאִי, וּנְשָׁקוּ רֵאשֵׁי וִידוּ.
 אָמְרוּ, וַדָּאִי אֹר שֶׁל סִינֵי (בְּסַלְעַ הַעֲלִיּוֹן) כִּדְ
 גַם לְפָנֵינוּ, הַמְּאוּר שֶׁל הָאוּר הוּא.

זֹזָאֵת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאוּלָּה וְעַל
 הַתְּמוּרָה לְקַיָּים כֹּל דְּדָבַר שְׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ
 וְנָתַן לְרַעְהוּ זֹזָאֵת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל (רוּת

וַיֹּאמֶר הַגַּיָּל לְבַעֲזוּ קְנֵה לָךְ וַיִּשְׁלַף נַעֲלוֹ
 (רוּת ד), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב כ) שְׁלַף וַיֵּצֵא
 מִגּוּוֹה. (שְׁלַף אִישׁ - זֶה מִשָּׁה) בְּהַתְּעוּרְרוֹת שֶׁל
 בְּרִית מְדַבֵּר, וּבְלָשׁוֹן כְּבוֹד. שְׁכִיּוֹן
 שְׁמַתְעוּרַר הִימִין אֶל הַצַּדִּיק, מִיַּד וַיִּשְׁלַף
 נַעֲלוֹ, (הַהַתְּעוּרְרוֹת) שָׁלוּ אֶל הָעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן.
 (אִזּוּ מִתְעוּרַר לְעֵשׂוֹת תּוֹלְדוֹת בְּעוֹלָם) כְּכֹחַ אוֹתוֹ
 הַגְּאוּלָּה הַקְּרוּב, וּמְעוּרַר אוֹתוֹ אֶל הָעוֹלָם,

הַאִי דְכָתִיב, (תהלים קב כו) לְפָנִים הָאָרֶץ יִסְדֶּתָּ וּמַעֲשֵׂה
 יְדִידָךְ שָׁמַיִם. בְּשִׁפְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹלָמוֹ, לֹא
 בָּרָא אוֹתוֹ אֶלָּא עִם הַתּוֹרָה. וְהַתּוֹרָה הִיְתָה אֲלֵפִים
 שָׁנָה קוֹדֵם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם. דְכָתִיב, (משלי ל ח) וְאֶהְיֶה
 שְׁעֵשׂוּעִים יוֹם יוֹם.

דְתַנִּינָן, בְּשִׁפְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ,
 הֵכִין אֶת הַתּוֹרָה. דְכָתִיב, (איוב כח כז) אִז
 רָאָה וַיִּסְפְּרָה וּגּוֹ'. וּבָרָא בָּהּ הָעוֹלָם, וְאַחַר כֵּן
 גִּנְזָהּ. עַד שֶׁבָרָא אָדָם הָרִאשׁוֹן, וְלִמְדָה לוֹ.
 דְכָתִיב, (שם פסוק כח) וַיֹּאמֶר לְאָדָם וּגּוֹ'.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, עָמְדוּ כָּל הָאוֹתִיּוֹת לְפָנָיו, זֹאת
 אוֹמְרָת, בִּי יִבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
 עוֹלָמוֹ, וְזֹאת אוֹמְרָת, בִּי יִבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עוֹלָמוֹ. עָמְדוּ לְפָנָיו כָּל הָאוֹתִיּוֹת לְמַפְרַע, בְּתַשׁ"ר.

לשון הקודש

(כח) אִז רָאָה וַיִּסְפְּרָה וּגּוֹ'. וּבָרָא בָּהּ
 הָעוֹלָם, וְאַחַר כֵּן גִּנְזָהּ. עַד שֶׁבָרָא אָדָם
 הָרִאשׁוֹן, וְלִמְדָה לוֹ, שְׁכַתוּב (שם) וַיֹּאמֶר
 לְאָדָם וּגּוֹ'.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה עָמְדוּ כָּל הָאוֹתִיּוֹת לְפָנָיו.
 זֹאת אוֹמְרָת: בִּי יִבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אֶת עוֹלָמוֹ, וְזֹאת אוֹמְרָת: בִּי יִבְרָא
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹלָמוֹ. עָמְדוּ לְפָנָיו כָּל
 הָאוֹתִיּוֹת לְמַפְרַע, בְּתַשׁ"ר.

ד. רבתינו פותרים הפסוק, וְאוֹמְרִים,
 זֶהוּ שְׁכַתוּב (תהלים קב) לְפָנִים הָאָרֶץ יִסְדֶּתָּ
 וּמַעֲשֵׂה יְדִידָךְ שָׁמַיִם. בְּשִׁפְרָא הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עוֹלָמוֹ, לֹא בָרָא אוֹתוֹ אֶלָּא עִם
 הַתּוֹרָה. וְהַתּוֹרָה הִיְתָה אֲלֵפִים שָׁנָה קוֹדֵם
 שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, שְׁכַתוּב (משלי ח) וְאֶהְיֶה
 שְׁעֵשׂוּעִים יוֹם יוֹם.

שְׁשַׁנִּינּוּ, בְּשִׁפְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אֶת עוֹלָמוֹ, הֵכִין אֶת הַתּוֹרָה, שְׁכַתוּב (איוב

בָּאָה ת', וְאָמְרָה לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, רְבוּנוּ
 שֶׁל עוֹלָם, רְצוּנְךָ לְבְרֹא בִי אֶת עוֹלָמְךָ,
 שְׂאֵנִי חֲתִימַת כָּל הָאוֹתִיּוֹת, וְעוֹד שֶׁשִּׁמְךָ הוּא אֵמֶת
 בִּי נִחְתָּם. אָמַר לִיה, לֹא. אֵינְךָ כְּדָאֵי לְבְרֹא בְּךָ
 אֶת עוֹלָמִי, שֶׁבְּךָ עֲתִידִין פְּמָה צְדִיקִים מִבְּנֵי לָמוֹת.
 דְּכַתִּיב, (יחזקאל ט ד) וְהִתְיִיתָ ת"ו עַל מִצְחֹת הָאֲנָשִׁים
 וְגו'. וּמִיָּד יֵצֵא לְפָנָיו בְּפָחֵי נֶפֶשׁ.

עֲמָדָה שִׁי"ן לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָמְרָה
 לְפָנָיו, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְצוּנְךָ לְבְרֹא בִי
 אֶת הָעוֹלָם, שֶׁשִּׁמְךָ שֶׁהוּא שְׂדֵי חֲתוּם בִּי. אָמַר לָהּ,
 לֹא אֵיבְרִי בְּךָ אֶת עוֹלָמִי.

עַד שֶׁבָּאוּ ק"ר מְחַבְּרִים יַחַד, אָמַר, לֹא אֵיבְרִי
 בְּכֶם אֶת עוֹלָמִי. וְכֵן בָּאוּ לְפָנָיו כּוֹלָם,
עַד כ"ף.

לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ

עֲמָדָה שִׁי"ן לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 וְאָמְרָה לְפָנָיו: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְצוּנְךָ
 לְבְרֹא בִי אֶת הָעוֹלָם, שֶׁשִּׁמְךָ שֶׁהוּא שְׂדֵי
 חֲתוּם בִּי? אָמַר לָהּ: לֹא אֵבְרֹא בְּךָ אֶת
 עוֹלָמִי.

עַד שֶׁבָּאוּ ק"ר מְחַבְּרִים יַחַד. אָמַר: לֹא
 אֵבְרֹא בְּכֶם אֶת עוֹלָמִי. וְכֵן בָּאוּ לְפָנָיו
 כּוֹלָם, עַד כ"ף.

בָּאָה ת', וְאָמְרָה לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְצוּנְךָ לְבְרֹא בִי
 אֶת עוֹלָמְךָ, שְׂאֵנִי חֲתִימַת כָּל הָאוֹתִיּוֹת,
 וְעוֹד, שֶׁשִּׁמְךָ הוּא אֵמֶת, בִּי נִחְתָּם? אָמַר
 לָהּ: לֹא, אֵינְךָ כְּדָאֵי לְבְרֹא בְּךָ אֶת
 עוֹלָמִי, שֶׁבְּךָ עֲתִידִין פְּמָה צְדִיקִים מִבְּנֵי
 לָמוֹת, שֶׁכַּתּוּב (יחזקאל ט ד) וְהִתְיִיתָ ת"ו עַל
 מִצְחֹת הָאֲנָשִׁים וְגו'. וּמִיָּד יֵצֵא לְפָנָיו
 בְּפָחֵי נֶפֶשׁ.